

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/112/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8513207096
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8513207096.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členiek senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Zlady Šimkovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinová 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421 proti žalovanej Slovenskej republike - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 2C/149/2013-71 zo dňa 13.03.2014 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu 1.stupňa.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol. Vyslovil, že žalovanej právo na náhradu trov konania nepriznáva.

Svoje rozhodnutie právne odôvodnil súd prvého stupňa § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. a/, § 9 ods. 1, ods. 2, ods. 4, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, citujúc § 41 ods. 8 a § 243 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) ako aj s poukazom na článok 46 ods. 3 a článok 48 ods. 2 Ústavy SR a dospel k záveru, že žalobe nemožno vyhovieť.

Žalobou doručenou Okresnému súdu vo Vranove nad Topľou dňa 27.09.2012 sa žalobca domáhal od žalovanej zaplata náhrady majetkovej škody vo výške 175,- Eur a nemajetkovej ujmy vo výške 331,92 Eur. Žalobu odôvodnil tým, že Okresný súd Vranov nad Topľou v špecifikovanej exekučnej veci rozhodol o návrhu na zmenu exekútora oneskorene, po uplynutí zákonom stanovenej doby v zmysle ust. § 44 ods. 8 Exekučného poriadku. Podľa žalobcu išlo o nesprávny úradný postup odôvodňujúci nárok majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch predstavujúcej náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom v celkovej výške 175,- Eur (za správu pohľadávky 70,- Eur, za správu informačného systému 40,- Eur, za administráciu listín 50,- Eur a za spracovanie textov, urgencií, poštovné, telekomunikačné a iné výdaje 15,- Eur). Zároveň bola uplatnená náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej dobe nie je dostatočným zadostučením, vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup má za následok zbytočné priesťahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv žalobcu. Márnym uplynutím času boli reálne ohrozené reálne očakávania žalobcu, nastanú účinky ust. § 44 ods. 8 Exekučného poriadku a že správnym

postupom súdu dôjde k zámene súdneho exekútora a k vymoženiu jeho pohľadávky. Nemajetková ujma má základ v požiadavke na spravodlivom usporiadaní vzťahu a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Za primeranú náhradu nemajetkovej ujmy požadoval sumu 331,92 Eur.

K vznesenej námietke premlčania žalovanou uviedol, že v zmysle § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. právo žalobcu domáhať sa náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom v tomto prípade nie je premlčané - v exekučnom konaní 6Er/196/2007, v ktorom malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu bol doručený návrh na zmenu súdneho exekútora až po dni 23.04.2009 dňa 15.10.2009. Právo žalobcu teda nie je premlčané.

Podľa prvostupňového súdu v zmysle § 15a, § 16 ods. 4 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podmienkou na uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je písomná žiadosť poškodeného o predbežné prerokovanie nároku. Z vyjadrenia žalovanej je zrejmé, že prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo strany žalovanej boli žalobcovi doručené dňa 23.04.2012. Žaloba bola doručená súdu dňa 27.09.2012. Žalobca podal žalobu predčasne, keď nárok na súde uplatnil pred uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku. Ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neupokojí nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať nároku na súde. Ak tak učiní skôr, ide o predčasne podanú žalobu, čo predstavuje samostatný dôvod na zamietnutie žaloby z dôvodu predčasnosti.

Prvostupňový súd ustálil, že žalobca neunesol v predmetnom konaní dôkaznú povinnosť. V exekučnom konaní, v ktorom malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu žalobca nepreukázal nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii priesťahov v konaní. Otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov, garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky je kompetentný preskúmať Ústavný súd SR. Ustanovenie § 9 ods. 2 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je účinné od 01.01.2013, avšak i keď žaloba bola vo veci podaná v r. 2012 predmetné ustanovenie dopĺňa a vykladá ustanovenie § 9 ods. 1 predmetného zákona, preto je ho možno aplikovať aj pri uplatnenom nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom pred 01.01.2013. O namietaných priesťahoch v konaní sa nevedelo konanie pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, nevedelo sa disciplinárne konanie, nebolo vydané právoplatné rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva. Súd v konaní o uplatnenom nároku na náhradu škody nesprávnym úradným postupom nie je oprávnený posudzovať nesprávny úradný postup súdu spočívajúci v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote.

S konštatovaním, že nemožno všeobecne rozhodnutie súdu po zákonom stanovenej lehote posudzovať bez ďalšieho ako nesprávny úradný postup súdu. Pri rozhodovaní o návrhu na zmenu exekútora je potrebné vykonať procesné úkony (výzva na vyjadrenie pôvodnému exekútorovi, vyjadrenie pôvodného exekútora a vyčíslenie jeho trov, doručenie exekučného spisu, zaslanie spisu novému exekútorovi, rozhodnutie o trovách exekúcie) v dôsledku ktorých nerozhodnutie o návrhu v zákonnej lehote nie je možné považovať za zbytočné priesťahy a z toho vyplývajúci nesprávny úradný postup.

Podľa ust. § 9 ods. 2 zákona 514/2003 Z.z. (v znení účinnom od 01.01.2013) pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných priesťahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na priesťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na priesťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok priesťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov.

Podmienkami priznania nároku na náhradu škody je preukázanie predpokladov vzniku nároku na náhradu škody: existencia nesprávneho úradného postupu, škoda - príčinná súvislosť medzi

nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Existenciu nesprávneho úradného postupu žalobca v konaní nepreukázal tak, ako prvostupňový súd vyššie konštatoval.

Súd prvého stupňa preto ustálil, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, ktorým sa rozumie zodpovednosť žalobcu za výsledok konania, a to ani pri preukázaní vzniku škody. Žalobca v konaní uplatňuje tzv. majetkovú škodu predstavujúcu náhradu istiny s príslušenstvom. Žalobca nepreukázal existenciu jednak dlžníka a jednak ani nevyožiteľnosť pohľadávky. Rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenia poverenia preukázalo nespôsobilosť konkrétneho rozhodcovského rozsudku byť exekučným titulom. Žalobca však mal možnosť získať iný exekučný titul. Pokiaľ by si žalobca uplatnil právo novým návrhom musel by preukázať, že mu bez akýchkoľvek pochybností bude požadovaný nárok od dlžníka v sume, v ktorej ho požaduje od žalovanej priznaný.

Žalobca tiež nepreukázal výšku uplatnenej náhrady škody, tak majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Súd prvého stupňa preto nevidel dôvod na priznanie nemajetkovej ujmy vo výške na základe aplikácie nálezov Ústavného súdu SR o priznaní finančného zadosťučinenia za konštatované prietahy v súdnom konaní. Skonštatoval preto, že žalobca nepreukázal ani základ nároku - vznik škody. Nebola preukázaná ani príčinná súvislosť medzi prípadným nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou, keď nepreukázal existenciu atribútov : nesprávny úradný postup a vznik škody.

Z dôvodu nepreukázania základných zákonných podmienok pre priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom preto súd prvého stupňa žalobu zamietol.

Výrok o trovách konania odôvodnil ust. § 142 ods. 1 O. s. p. Úspešná žalovaná si náhradu trov konania neuplatnila, nevyčísli ich a z obsahu spisu nevyplýva, aby jej nejaké trovy vznikli. Súd prvého stupňa preto vyslovil, že jej právo na náhradu trov konania nepriznáva.

Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalobca. Odvolanie odôvodnil ust. § 221 ods.1 O.s.p. Namietal, že mu ako účastníkovi konania postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom (ust. § 205 ods.2 písm.a/ O.s.p.), zároveň, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil (§ 205 ods.2 písm.a/ O.s.p.) a súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 205 ods.2 písm.c/ O.s.p.). Zároveň namietal, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods.2 písm.f/ O.s.p.).

Žalobca namietal, že súd prvého stupňa rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia. Takéto rozhodnutie musí byť preto zrušené.

S poukazom na článok 144 ods. 1 Ústavy SR a § 9 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. súd svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné.

K argumentu o vyvrátení nároku žalobcu uviedol, že súd nemôže založiť odôvodnenie o zániku nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom na nedôveryhodnosti údajov. Platné právo nepozná zánik právneho nároku nedôveryhodnosťou údajov. Keďže žalobca nemá k dispozícii súdny spis exekučného súdu, mohol niektoré skutočnosti len usudzovať. Navrhol preto ako dôkaz exekučný spis so žiadosťou o použitie v ňom obsiahnutých listín. Ani samotná nedôveryhodnosť údajov nemôže zmeniť nič na tom, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu preto, že rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote.

V ďalšom odvolateľ vytýkal súdu prvého stupňa, že tento nevysvetlil svoj názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však uvedené ignoroval a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý

je neakceptovateľný. Pritom právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie mohla byť odstránená len rozhodnutím exekučného súdu.

K úvahám o dĺžke a obmedzenosti súdu lehotou odvolateľ uviedol, že súdu neprináleží polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, ktoré svoje meritórne rozhodnutia nemôže na nich založiť. Súd tak úplne neguje stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu.

Odvolateľ ďalej súdu vytýkal jeho nesústredenú činnosť, keď vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom, kedy vyhodnocoval aj také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúvisia.

Vzhľadom na uvedenú argumentáciu navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vrátil vec na opätovné prejednanie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 01.07.2014 a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Odvolací súd však nesúhlasí so záverom súdu prvého stupňa o potrebe aplikácie ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013.

Súd prvého stupňa vo veci v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver. Ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo. Odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa, na ktoré s výnimkou záveru o potrebe použitia ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013 v plnom rozsahu odkazuje.

Pokiaľ ide o námietku žalobcu poukazujúcu na nemožnosť aplikácie ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. podrobne upravujúceho podmienky pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu s touto je potrebné súhlasiť. Išlo by totiž o retroaktivitu pri aplikácii právneho predpisu. Ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. bolo zavedené do tohto právneho predpisu zákonom č. 412/2012 Z. z. s účinnosťou od 1.1.2013 a preto je priamo aplikovateľné len na zodpovednostné právne vzťahy vzniknuté od 1.1.2013.

To však neznamená, aby súd prvého stupňa nemohol ako príklad uviesť právne významné okolnosti uvedené v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. a to v kontexte skúmania, ktoré súd musí vykonať aj keď sa pri posudzovaní otázky nesprávneho úradného postupu vrátane prieťahov v konaní pohybuje v právnom rámci danom mu ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom v čase vzniku zodpovednostného právneho vzťahu medzi účastníkmi konania.

V exekučnej veci vedenej Okresným súdom Vranov nad Topľou pod sp.zn. 6Er/196/2007 a u súdneho exekútora Ing. Mgr. Bohumila Husťáka pod sp.zn. Ex 698/2007 proti povinnej Y. U. nedošlo k sťažnostiam na prieťahy v konaní, k disciplinárnemu postihu sudcu v tejto súvislosti alebo k vydaniu právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu SR, kedy by prieťahy v konaní boli konštatované. Podľa ust. § 44 ods. 8 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) musí súd pri rozhodovaní o návrhu na zmenu exekútora realizovať viaceré procesné úkony súvisiace s rozhodnutím o zmene exekútora. Možno preto súhlasiť s názorom, že za daných okolností nerozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora v zákonom určenej lehote nie je bez všetkého možné považovať za zbytočné prieťahy v konaní. Za daného stavu je možné vyvodiť, že uvedenú situáciu nemožno vyhodnotiť ako nesprávny úradný postup súdu. Rozhodnúť o návrhu na zmenu exekútora je totiž možné až po zrealizovaní riadnych procesných úkonov.

Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že súd prvého stupňa správne ustálil, že žalobca v predmetnom konaní neunesol dôkazné bremeno pri preukázaní predpokladov vzniku nároku na náhradu škody, t. j. existenciu nesprávneho úradného postupu, škodu - príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným

postupom a vzniknutou škodou. Neboli preukázané tiež ani žiadne dôvody pre priznanie nemajetkovej ujmy, ktorú žalobca v žalobe žiadal. Žalobcom nebol preukázaný ani jeden z dôvodov pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Z uvedených dôvodov preto súd prvého stupňa správne vyhodnotil, že žalobca nepreukázal existenciu zákonných podmienok na priznanie mu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy.

Preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny postupom podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania nebolo rozhodnuté, a to v súlade s ust. § 224 ods. 1 O. s. p. za použitia ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a § 151 ods. 1 O. s. p. Aj keď v odvolacom konaní bola úspešná žalovaná, táto nepodala návrh na náhradu trov odvolacieho konania. Neúspešný žalobca takýto návrh tiež nepodal, ale ani vzhľadom na výsledok odvolacieho konania by mu nárok na náhradu trov konania nemohol byť priznaný. Preto odvolací súd o trovách odvolacieho konania nerozhodoval, nakoľko nebol podaný zo strany žiadneho účastníka konania návrh na rozhodnutie o trovách odvolacieho konania. Keďže ide o návrhové konanie, súd bez takéhoto návrhu o trovách odvolacieho konania sám nemohol rozhodovať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.